

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 20P/17/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122201801
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miron Čiževský
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7122201801.2

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti o maloleté deti Q. U., Q.. XX.XX.XXXX G. Y. U., Q.. XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny X., deti rodičov: matka P. R., nar. 24.7.1974, trvale bytom O., toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody S., Q. Š. X. Č.. X, XXX XX S. a otec R. U., Q.. XX.X.XXXX, trvale bytom F. X, X., t.č. na neznámom mieste, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje o d o v z d a ť maloleté deti Q. U., Q.. XX.XX.XXXX a Y. U., Q.. XX.X.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Q. X., G. U., XXX XX U. XXX, Z.: XXXXXXXX, a to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

II. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny X., Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, Y. Q. Č.. X, XXX XX X. je povinný o d o v z d a ť maloleté deti Q. U., Q.. XX.XX.XXXX G. Y. U., Q.. XX.X.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Q. X., G. U., XXX XX U. XXX, Z.: XXXXXXXX.

III. Ukladá navrhovateľovi bezodkladne oznámiť súdu zmenu pomerov alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo toto neodkladné opatrenie nariadené.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny X., Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 1.3.2022 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil odovzdať maloleté deti Q. U., Q.. XX.XX.XXXX G. Y. U., Q.. XX.X.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Q. X., G. U., XXX XX U. XXX (ďalej len „centrum“).

2. Svoj návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že rodičia maloletých detí Q. G. Y. nie sú manželia a dlhodobo nežijú v spoločnej domácnosti. Biologickým otcom maloletých dievčat je R. U., Q.. XX.X.XXXX, ktorý sa toho času nachádza na neznámom mieste. Matka žila v spoločnej domácnosti s druhom J. E., Q.. X.X.XXXX, z ich vzťahu pochádza maloletý J. E., Q.. XX.X.XXXX. Spolu tak vychovávali maloleté deti Q., Y. G. J.. Rodina býva v nelegálnej osade J. R. Č.. XX T. X.. Matka má ďalších 5 maloletých detí. Maloletá T.G. R.Á., Q.. XX.XX.XXXX a maloletý X. R.G., Q.. XX.XX.XXXX boli na základe rozhodnutia Okresného súdu Košice I, sp. zn. 12P/40/2020 zo dňa 16.09.2020 umiestnení v zariadení N. O. U. Č.. XX, XXX XX X., kde sú aj doposiaľ. Maloletý Š. R., Q.. XX.XX.XXXX bol na základe Rozsudku Okresného súdu Košice I, sp. zn. 12P/88/2020 zo dňa 02.06.2021 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti svojmu strýkovi Z. E., Q.. XX.XX.XXXX. Maloleté dievčatá Q. G. Y. sú v súčasnosti v starostlivosti druhá matka, ktorý nie je ich biologickým otcom. Navrhovateľ v prípade maloletého J. E. bude podávať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Z dôvodu výchovných problémov boli maloleté deti matky T. G. X. umiestnení v reedukačnom centre, pričom v uvedenom období matka pravidelne spolupracovala s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Vzhľadom na záškoláctvo týchto detí bola v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 7T/2/2017 a sp.zn. 6Nt/43/2020 matka odsúdená pre trestný čin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestného zákona. Dňa 17.2.2022 bola matka maloletých detí odvedená z domácnosti z dôvodu nástupu na výkon trestu v trvaní 24 mesiacov s určeným koncom trestu 24.1.2024. Do tohto času matka vychovávala maloletú deti Q., Y. G. J. spolu s jej druhom, istý čas ich vychovávala úplne sama. Rodina býva v murovanej chatke, ktorá pozostáva z dvoch obytných miestností. V čase šetrenia v domácnosti úrad nikdy nezaznamenal žiadne zanedbanie starostlivosti o maloleté deti, naopak starostlivosť bola vždy aj napriek skromným podmienkam v uvedenej lokalite na požadovanej úrovni. Zo strany pediatra taktiež nebol evidovaný žiaden záznam o zanedbaní zdravotnej starostlivosti. Situácia v rodine sa zmenila po tom, čo bola matka predvedená na nástup do výkonu trestu a maloleté deti Q., Y. G. J. ostali v starostlivosti J. E.Á., druha matky. Pán E. ešte v ten deň kontaktoval úrad za účelom oznámenia situácie, následne s ním úrad začal intenzívne spolupracovať. Pán E. spočiatku zvažoval, že sa o tieto tri maloleté deti postará sám no dňa 28.2.2022 úradu uviedol, že starostlivosť o tri maloleté deti bez družky nevládne v ich bytových a životných podmienkach, nakoľko je sám na prípravu jedla, zabezpečenie dreva, stravy, pitnej vody, nákupy a bežnú starostlivosť o maloleté deti. V ich blízkosti nie je žiaden príbuzný, ktorý by mu vedel pomôcť pri výchove maloletých detí. Biologický otec maloletých dievčat žije na neznámom mieste, jeho pomery nie sú úradu známe. Vzhľadom na uvedené navrhovateľ poukázal na nevyhnutnú potrebu ochrany maloletých detí, nakoľko ich priaznivý vývin by mohol byť priamo ohrozený. K návrhu priložil navrhovateľ rodné listy maloletých detí a hlásenie zmien (potvrdenie o nástupe matky do VTOS) zo dňa 18.02.2022.

Súd na základe predložených listinných dôkazov, okrem skutočností už uvedených v návrhu zistil nasledovné:

4. Podľa informácií a prístupnej spisovej dokumentácie mal. Q. U., Q.. XX.XX.XXXX G. Y. U., Q.. XX.X.XXXX pochádzajú z matky P. R., Q.. XX.X.XXXX a otca R. U., Q.. XX.X.XXXX.

5. Šetrením zo strany konajúceho súdu bolo zistené, že matka maloletých detí sa od 1.3.2022 nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody S., Q. Š. X. Č.. X, XXX XX S..

6. Maloletý J. E., Q.. XX.X.XXXX bol uznesením Okresného súdu Košice I, sp.zn. 12P/15/2022 zo dňa 2.3.2022 dočasne zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Q. X., G.T. U., XXX XX U. XXX. Predmetné uznesenie sa stalo vykonateľným dňa 2.3.2022.

7. Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak sa ocitne dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin vážne ohrozený alebo narušený, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorého obvode sa dieťa nachádza, je povinný bezodkladne podať súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu, zabezpečiť uspokojenie základných životných potrieb dieťaťa a jeho prijatie do zariadenia podľa § 49 ods. 2 alebo § 56 ods. 1 písm. c), a to aj vtedy, ak nepodal súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu a súd ho o to požiada.

8. Podľa § 27 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytuje súdu súčinnosť pri odovzdaní dieťaťa do starostlivosti súdom určenej fyzickej osobe alebo právnickej osobe; odovzdanie dieťaťa sa musí uskutočniť spôsobom primeraným veku dieťaťa a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

9. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d.) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

14. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

15. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

16. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

17. Podľa ust. § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

18. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

19. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým návrhu na začatie konania vo veci samej vyhovel.

20. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

21. Podľa § 367 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

22. Podľa čl. 1 základných princípov zákona CMP, súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

23. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, za akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, pričom zo samotného názvu vyplýva, že takéto opatrenie súdu je nevyhnutné nariadiť, že jeho nariadenie neznesie odklad, a účel neodkladného opatrenia nie je možné dosiahnuť iným spôsobom. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktorým súd dočasným opatrením poskytuje ochranu ohrozeným, či porušeným právnym pomerom účastníkov dovedty, kým svojím meritórnym rozhodnutím neposkytne definitívnu ochranu. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebný nevyhnutný zásah súdu. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovenie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

24. Takéto rozhodnutie považuje súd predovšetkým za rozhodnutie v záujme maloletého dieťaťa, aby nebol ohrozený jeho ďalší psychický a fyzický vývoj. Súd zdôrazňuje, že v konaniach o nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie fakticky povahu osvedčenia, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržiavať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiachnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska procesného a hmotného práva, legitimizuje vyhovujúci výrok, to znamená nariadenie neodkladného opatrenia.

25. V danom prípade súd vychádzajúc z obsahu spisu dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prihliadol na skutočnosť, že maloleté deti sa ocitli v nepriaznivej životnej situácii, kedy sú absolútne odkázané na starostlivosť zodpovednej osoby, ktorú im ich rodičia nie sú momentálne schopní zabezpečiť. Matka maloletých dievčat je toho času v ústave na výkon trestu a pobyt biologického otca nie je známy, s maloletými sa nekontaktuje. Druh matky, s ktorým maloleté doposiaľ žili v spoločnej domácnosti nie je schopný v bytových a životných podmienkach, v ktorých sa nachádza poskytnúť maloletým adekvátnu starostlivosť. V záujme vytvorenia stabilného a bezpečného prostredia pre zdravý psychický a fyzický vývin maloletých súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, po tom čo zistil, že celkový priaznivý vývin maloletých by mohol byť priamo ohrozený.

26. Na základe uvedeného súd nariadil odovzdať maloleté deti Q. U., Q.. XX.XX.XXXX G. Y. U., Q.. XX.X.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Q. X., G. U., XXX XX U. XXX, až do času kým súd rozhodne o veci samej a uložil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny X. odovzdať maloleté príslušnému centru. Povinnosť oznámiť súdu zmenu pomerov súd uložil III. výrokom s ohľadom na ďalší procesný postup súdu podľa ust. § 363 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Z. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 365 ods. 1 a 2 Z. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.